

[Horn.]

ikke vil koste mere, end hvis de skal opfylde de nuværende krav, de krav, som stilles i loven af 1937. Jeg synes derfor ikke, det tjener noget fornuftigt formål at give det udseende af, at ministerens forslag vil påføre kommunerne uoverskuelige udgifter, det har ikke noget med virkeligheden at gøre; kommunerne kan indrette deres forhold sådan, som de finder det mest hensigtsmæssigt.

Med disse principielle betragtninger mener jeg at have tilkendegivet vort partis grundsynspunkter såvel overfor midterlinieforslaget som overfor de to andre forslag, der jo adskiller sig fra det førstnævnte dels ved udvidelsen af undervisningspligten, dels ved den måde, hvorpå man afbalancerer undervisningen af de to grupper af børn. Det er her, skillelinierne drages mellem midterlinieforslaget og de to andre forslag. Vi kan ikke være med til fortsat at dele børnene i „hvide“ og „sorte“; jeg har forstået, at man fra konservativ side også har betænkeligheder ved denne opdeling, og det samme gælder Askovudvalget, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) er talsmand for. At partiet venstre ikke vil fortsætte med den nuværende opdeling, er jo ganske klart.

Jeg vil håbe, at vi kan afstå fra et kapløb om politisk prestige under de videre forhandlinger om denne sag i udvalget, at den kan blive løftet op over døgnpolitikken og komme til at ligge i det almene plan. Jeg ønsker, at vi, som det skete ved de to rundbordskonferencer, der er holdt — den første i 1949, da afdøde undervisningsminister Hartvig Frisch samlede sin kreds, og den anden i november 1954, da den nuværende højtærede minister samlede skolekredse til en drøftelse af sagen — ved forhandlingsbordet kan enes om at gennemføre en ordening, der giver dansk ungdom og dermed det danske folk en kulturel styrkelse, som vil give os mulighed for at hævde os og yde vort bidrag til Europas konkurrencedygtighed i den tid, der kommer. Vi har siden krigen kunnet enes om de kulturelle anliggender her i tinget, og jeg kan tilsige vort partis medvirken til ved forhandling i et kommende udvalg at nå et resultat også på dette område.

Jeg kan anbefale ministerens lovforslag

til en velvillig behandling og de to andre lovforslag til drøftelse og inspiration under forhandlingerne.

Marius Buhl: Vi har jo i dag to forskellige skoleforslag til behandling — i realiteten har vi tre, idet Askovudvalgets forslag er optaget som bilag til ministerens forslag. Af alle disse skolestrukturforslag, der, som det er blevet sagt, er skudt frem næsten med en kædereaktions hastighed, kunne man få det indtryk, at det danske skolevæsen be fandt sig i komplet kaos, så det hastede at få det lavet helt om. Sådan er det nu ikke. Jeg vil minde om et svensk ordsprog, som en bekendt skolemand brugte forleden dag i anden forbindelse, det lyder omtrent således: hver plage har sit skrig, kun sundheden tier. Hvis man kunne få svar fra de mange hundreder eller tusinder lærere, der befinder sig godt i deres klasse, hvadenten klassen er ude på landet eller inde i byen, i eksamensmellemskolen eller den fri mellemskole, og hvis man kunne få svar fra de mange, mange forældre, der med glæde og tryghed sender deres børn i skole om morgenen, ville de udgøre et meget stort kor.

Men når det er sagt, skal det også siges, at der ved vor nuværende skolestruktur er mangler, der trænger sig på i så høj grad, at de ansvarlige myndigheder må søge udveje for manglernes afhjælpning. At det er sådan, kan i og for sig ikke forekomme mærkeligt. Vor nuværende skolestruktur er jo stort set 50 år gammel; der er indført en del mere og mindre gennemgribende ændringer, men selve strukturen hviler på loven af 1903. I de siden da forløbne år er der — det vil vel ingen benægte — sket visse ting, også ting, der kan komme til at gribe ind i skolens struktur, så det er ikke så underligt, at der nu er grundlag for en ændring af skolens form.

Som jeg har bemærket i min skriftlige fremsættelse af venstres forslag, var efter min mening den skoleform, vi fik i 1903 med den delte skole og med mellemskolen, dengang en udmærket ordening, og mellemskolen har været en fortrinlig skoleform, som har svaret til den hensigt, lovens fædre havde med den; bl. a. var det hensigten at demokratisere vort skolevæsen, og det har denne ordening i høj grad gjort. Det er